

Pyhäjoen Rauhanyhdistys

Uskomisen ilo

Pyhäjokisten mielikuviin uskosta on vuosikymmenien ajan vaikuttaneet monet hengelliset liikkeet. Haluamme tässä julkaisussa kertoa jotain yhdestä Luterilaisen kirkon sisällä vaikuttavasta herätysliikkeestä, jota kutsutaan lestadiolaisuudeksi.

Hengellinen toimintakin vaatii käytännön järjestelyjen takia tietyt puitteet, esim. rekisteröidyn yhdistyksen ja toimitilat. Pyhäjoella vanhoillislestadiolaisen liikkeen väen toiminta tapahtuu Pyhäjoen rauhanyhdistyksen puitteissa. Rauhanyhdistyksellä on Vihannintien varressa oma toimitalo.

Aikaamme sanotaan moniarvoiseksi. Raamattuun perustuva usko ja sen opetus eivät ole kovin suosittuja asioita. Olemmeko jääneet uskomme ja perusarvojemme kanssa menneisyyden jäänteiksi kuin dinosaurususten jäljet? Onko nykyihmisellä liian kiire pysähtymiseen uskon kysymysten äärelle?

Mieluisaa olisi kohdata ihmisiä, joilla olisi halu löytää elämänsä kestävä perusta. Elävä usko löytyy enemmän sydämen kuin järjen avulla. Ennakkoluulojen muurin takaa voi löytyä uskomisen ilo. Seuroihin ja muihinkin tilaisuuksiimme kaikki ovat tervetulleita.

Muistoja ja mietteitä matkanvarrelta

SINIKKA KALLIO

Varhaisin muisto seuroissa käynnistä ajoittuu johonkin 1940-luvun lopulle. Oliko silloin kesä vai talvi ja miten sinne mentiin, sitä en muista, mutta järven takana olevassa talossa ne olivat. Pirtti oli aivan täynnä ihmisiä ja meidät lapset pantiin istumaan ensimmäiseen penkkiin, joka oli ihan puhujan pöydän edessä. Montako saarnaa silloin pidettiin, ei ole jäänyt mieleeni, mutta Pudasjärven silloinen kirkkoherra **Honkasalo** oli yksi puhujista. Puheensa päätteeksi hän tarjosi meille lapsille pastilleja, kun olimme istuneet niin kiltisti ja hiljaa paikoillamme.

Siihen aikaan syrjäkylillä seuroja oli harvoin ja sinne pääsy oli juhlaa. Meitä lapsia ja nuoriakaan ei tarvinnut pakottaa lähtemään, vaikka matkat olivat pitkiä ja kulkuneuvoina olivat talvella sukset ja kesällä polkupyörä tai jalat. Halu lähtöön löytyi omasta sydäimestä.

Ensimmäinen sviseuramatka on jäänyt kirkaana mieleen, vaikka siitä on kulunut aikaa jo liki 46 vuotta. Seurat olivat Oulussa ja me, äiti ja kaksi tyttöä, kävimme siellä yhtenä päivänä. Ensimmäistä kertaa sviseuroissa ja samalla ensimmäistä kertaa kaupungissa. Olihan siinä maa-

laislapsille ihmettelemistä. Muistoksi siitä matkasta äiti osti minulle oman virsikirjan.

Kun vartuin, oli muuallekin kuin seuramatkalle pyytäjiä. Muistan miten erään lauantai-iltana pistäydyin naapurin ja siellä aikuiset nuoret tällänsä itseensä tansseihin lähtökuntoon. Joku heistä kysäisi, milloin se Sinikka lähtee lavalle. Tokaisin siihen: En koskaan. Myöhemmin kaupungissa asuessani, nuoruuden vaikeina vuosina, oli monesti tienhaara edessä: laava vaiko kaitainen tie. Onneksi Jumala auttoi valitsemaan kaidan tien. Evankeliumin voima ja uskovaiset läheiset olivat tukena silloin, niin kuin tänäkin päivänä.

Vuosikymmenten kuluessa, elintason ja kulkuyhteyksien parantua seurojen määrä lisääntynyt huomattavasti. Hyvällä syyllä voi sanoa, että seurapenkki on paras suoja maailmasta tulvivaa jumalattomuutta vastaan. Teiden haaroissa ja eteen tulevia valintoja tehdessämme on syytä pyytää Jumalalta viisautta ja taitoa. Hyvä on myös Mooseksen tavoin katsoa palkanmaksuun. Se auttaa valitsemaan oikein. On myös turvallista tietää, että erehtynyt, väärä valintoja tehnyt voi Pietarin lailla palata opetuslasten joukkoon ja anteeksiantamuksen turviin.

Mikä Rauhanyhdistys on ja miten se toimii?

ANTERO KALLIO

Rauhanyhdistyksiä on ollut maassamme yli sadan vuoden ajan. Helsingin, Tornion ja Turun rauhanyhdistykset on perustettu vuonna 1888. Viipurin, Vaasan ja Haapaveden yhdistykset rekisteröitiin vuonna 1890. Oulussa perustettiin vuonna 1895 Rauhan niminen yhdistys sikäläisten vanhoillislestadiolaisen seuratoiminnan hoitoa varten. Yhdistyksen nimeksi vakiintui myöhemmin Rauhanyhdistys, jota muotoa alettiin käyttää muuallakin. Rauhanyhdistyksen toimintatavoilla halutaan kertoa siitä rauhasta, josta esimerkiksi efesolaiskirjeen 2.luvun 14. jae puhuu: "Hän on meidän rauhamme."

Vuonna 1951 perustetun Pyhäjoen Rauhanyhdistyksen säännöissä sanotaan muun muassa: yhdistyksen tarkoituksena on herättää ja elvyttää kristillistä uskonelämää ja edistää kristillisiveellisten elämäntapojen, kansanraittuden ja isänmaallisen mielen vakiinnuttamista kansan keskuudessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

a) Tekee sisälähetystyötä järjestämällä Pyhän Raamatun ja evankelisluterilaisen uskontunnustuksen ja opin pohjalla hartausseuroja, joihin kaikilla on vapaa pääsy.
b) Levittää evankeliumin sanomaa esim. sairaaloissa, vankiloissa sekä oppilaitoksissa.

c) Tekee ja tukee lapsi-, nuori- ja raittiustyötä

d) Tekee diakoniatyötä
e) Levittää omaksumansa hengen mukaista kirjallisuutta, sanoma- ja aikakauslehtiä, äänitteitä sekä muita kustanteita.

Toiminta tänäpäivänä

Pyhäjoen Rauhanyhdistyksen päätoimintamuotona ovat seurat, joita pidetään lähinnä sunnuntaisin ja etupäässä omalla toimitalolla. Sunnuntaiseuroja on keskimäärin 23 kertaa vuodessa. Lisäksi pidetään ompeluseuroja noin 15 kertaa vuodessa. Nämä sijoittuvat yleensä perjantaisi. Huhtikuun lopussa ja elokuun kolmannessa viikonvaihteessa järjestetään kaksipäiväiset seurat, joiden yhteydessä on myös ehtoolisikkotilaisuus. Kerran vuodessa käyvät Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen puhujat lähetykseuroja pitämässä. Nämä seurat pyritään järjestämään muualla kuin toimitalossa (esim. seurakuntatalossa tai vanhustentalon kerhohuoneella).

Vähintään kerran vuodessa järjestetään kodinilta, jossa keskustellaan esim. kasvatustaloudesta ja arjen jaksamisesta. Pienimmille lapsille pidetään toimitalolla päiväkerhoa kerran viikossa. Noin 4-10 vuotiaille lapsille pidetään sunnuntaisin pyhäkouluja sekä

Yppäriä että kirkonkylällä. 10-15 vuotiaita varten järjestetään joka toinen lauantai raamattuluokka, jossa pyritään syventämään raamattutietoutta. Nuoria varten on myös nuorisoihtoja kerran kuukaudessa, joista vastaa kuuden lähikunnan yhdistyksen nuorisotoimikunta. Eläkeläisille on ruskakerho, joka kokoontuu kerran kuukaudessa keskustelemaan johonkin kotiin. Nuorisolle järjestetään luonto -ym. retkiä ja vanhemmalle väelle käyntejä esim. muiden yhdistysten toimitaloille. Jokikartanon vanhainkodissa järjestetään hartaushetki kerran kuukaudessa.

Yhdistyksen toimintoja järjestelemään vuosikokous valitsee johtokunnan, joka taas valitsee jäsenet eri toimikuntiin, joita ovat muun muassa diakoniatuimikunta, nuorisotoimikunta, ravintolatoimikunta, pyhäkoulu- ja päiväkerhotoimikunta ja juhlatuimikunta. Seuratilaisuuksien järjestelyä varten pyörii emäntä- ja isäntävuorolistat. Yhdistyksen talous perustuu suurelta osin myyjäisten tuotoon. Myyjäisiä järjestetään touko- ja joulukuun alussa ja joskus myös alkusyksyllä. Ompeluseuroista saadaan myös merkittävää rahoitustaloutta. Suurin osa työtehtävistä tehdään talloilla lukuun ottamatta esimerkiksi pääemännän, siivoajan ja rahas-

tonhoitajan palveluita. Seuratilaisuuksien sananpalveluita pyritään pyytämään puhumaan vaihtelevasti eri suunnilta. Yleensä puhujat ovat maallikoita. Heistä löytyy monen ammatin edustajia maanviljelijöistä lääkäreihin.

Pyhäjoen Rauhanyhdistys kuuluu jäsenenä kattojärjestönsä Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen (SRK). SRK:n alaisuudessa toimii kolme kristillistä kansanopistoa Jämsässä, Reisjärvellä (www.rkropisto.fi) jossa linkki muihin opistoihin) ja Ranualla, jotka varsinaisen talvikursitoiminnan lisäksi tarjoavat kaikille ikäryhmille lyhytkursseja. Lisäksi SRK ylläpitää useita leirikeskustoja, joista lähimmät ovat Siikajoen Siikatörmä sekä Haapaveden Kallio. Näissä pidetään erilaisia leirejä 8-100 vuotiaille ympäri vuoden. Leireistä tietoa saa SRK:n kotisivulta www.srk-oulu.net. SRK:n pitkään ylläpitämän sisälähetystoiminnan rinnalla on ruvettu pitämään hartausseuroja myös Venäjällä. Haapaveden sviseuroissa vuonna 1990 nähtiin ensimmäisen kerran pieni venäläisten joukko tulkinsa ympärillä. Seuroja on nykyään pidetty myös Norjassa, Englannissa ja Sakassa. SRK pitää kiinteää yhteyttä ruotsalaisen ja amerikkalaisen sisarjärjestönsä (SFC ja AALC) kanssa.

Piilolan Jouko ja Pakkalan Matti vakavina. Yhdistyksen kokous päätti v. 94 asettaa heidät puhujan tehtävään.

Pyhäjoen Rauhanyhdistys

1951 -2001

Lestadiolaisen kristillisyyden historiaa Pyhäjoella
sekä Rauhanyhdistyksen toiminnan vaihteita

Lestadiolaisuuden tulo Pyhäjoelle

Lapissa 1800-luvun puolelvin tienoilla alkanut herätys saavutti Pyhäjoen todennäköisesti talvella 1867, jolloin Merijärvellä asunut renki ja koskityömies **Eeli Juola** teki tänne ensimmäiset saarnamatkansa. Juola oli työmatkoillaan Tornionjoki-laaksossa kohdannut elävän kristillisyyden ja Ylitornion uskovaisten lähettämänä toi herätyksen sanoman myös kotiseudulleen.

Vuosina 1869 - 1870 pitäjän alueelle oli jo muodostunut pieni uskovaisten joukko ja ensimmäisinä paikallisina saarnaajina toimivat **Antti Rantala** (1849 -1925) ja **Juho Honka** (1830 - 1917). Osittain Kalajoen Lestadiolaisuuden vaikutuksista Yppäriin kylästä tuli herätyksen vahvin alue.

Mahdollisesti kalajokisen saarnaajan **Niilo Rappin** aloitteesta Yppäriin rakennettiin jo vuonna 1880 seuratupa, jota kylällä kutsuttiin "Harjun kirkoksi" sijaintipaikkansa mukaan.

Tämä koko Pyhäjokilaaksos ensimmäinen lestadiolainen rukoushuone oli 18 metriä pitkä ja 8 metriä leveä kaksihuoneinen rakennus. Ulkovevasta vasemmassa oli pieni kamari, joka oli sakastin tapaisessa käytössä. Sen avotakassa keitettiin puhujille kahvia ja siellä voitiin käydä sielunhoidollisia keskusteluja.

Seurasalissa oli oven vastaisella seinällä kaksi takkaa ja päätyseinää vasten oli kahden askelman korokkeella puhujan pöytä ja penkki. Tuohon aikaan oli tapana, että puhujan paikalla oli kaksi puhujaa, joista toinen luki tekstin Raamatusta ja toinen

selitti sen saarnassaan.

Rakennus oli ostettu talollinen **Tuomas Impolalta** 27.12.1880. Ostajina oli

25 yppäriäistä, pääasiassa talollisia: **Niilo Vähäkarjaluo-to, Antti Impola, Matti Översti (Sorvari), Reterikki Kiviniemi, Juho Kiviniemi, Niiles Petäjämä, Juho Grekula, Mikko Grekula, Matti Krekula, Tuomas Piukkala, Tuomas Heikinpoika Impola, Risto Ojala, Matti Nissilä, Erkki Nevala, Antti Lahti, Matti Lahti, Tuomas Perälä, Aron Översti** ja itselliset **Antti Anttila, Kusti Pekman, Manne Kiviniemi, Matti Översti (Tyngilä), Juho Anttila, Juho Jaakonpoika Anttila** ja **Liisa Heikkilä**.

Taloutta hoiti Antti Impola ja ylläpito rahoitettiin pääasiassa lahjoituksin.

Piista Olavi Rimpiläinen vieraili toimitalollamme piispantarkastuksen yhteydessä 24.10.1998. Piispa Rimpiläinen toisena vasemmalta.

Vastustusta ja menestystä

Seurahuone oli jo merkittävä osoitus lestadiolaisuuden jalsijasta Pyhäjoella.

Liikkeen vaikutus alkoi näkyä myös seurakunnan toiminnassa, josta osoituksena on Oulun Lehdessä vuonna 1884 ollut kirjoitus: "heillä (lestadiolaisilla) on näet itsellään seurahuone, jossa he kuuntelevat sanaa ja viljelevät, joka osoittaa, että he ovat eriuksolaisia ja eri tavalla ymmärtävät sanan". Kirjoittajana oli nimimerkki, jonka nimikirjaimet viittasivat seurakunnan silloiseen kappalaiseseen.

Vuonna 1883 Pyhäjoen kirkkoherraksi tuli **Emil August Wichmann**. Hän alkoi tarkmokkaasti vastustamaan liikkeen leviämistä ja otti erityisen huomion kohteeksi

talollinen **Antti Rantalan**, jonka kirkkoraati julisti Wichmannin esityksestä tammi-kuussa 1885 harhaoppiseksi ja kielsi saarnaamasta. Päättöksen julkistamista varten saarnaaja kutsuttiin raadin kuultavaksi. Hänelle esitettiin joukko kysymyksiä, jotka koskivat puhutun ja kirjoitetun sanan vaikutusta, kasteen

merkitystä, rippää ja uskoon tulemistä. Rantalan mukaan Pyhää Henkeä ei voi saada lukemalla, synnintunnustus oli tarpeellinen eikä sakramenteilla ollut uudestisyntyttävää voimaa. Kristuksen seurakuntaan hän luki "vain uskovaiset" ihmiset. Kirkkoraati julisti Rantalan saarna-kieltoon, joka ilmoitti ettei voinut kieltoa noudattaa. Jo samana iltana hän saarnasi pappilan läheisessä talossa pidetyissä seuroissa.

Kirkonmiesten vastarinta ei kuitenkaan onnistunut rajoittamaan herätyksiä. 1880-luku oli herätyksen aikaa Pyhäjoella. Vuosikymmenen lopulla lestadiolaisten määräksi on arvioitu n. 380 henkeä, mikä oli 9% seurakunnan väestöstä.

Vuonna 1890 piispantarkastuksen pöytäkirja kertoo Rantalan kanssa käydyistä keskusteluista: Ja varsinkin varoitin liikkeen johtajaa. En tiedä, onko siitä hyötyä ollut. Kohta astuu voimaan uusi laki, joka panee pakkoa, ellei liike asetu hyvällä. Sen täytyy joko ylimielisyytensä ja väkivallan tekonsa arkoja omia-

tuntoja kohtaan heittää tai jättää luterilainen kirkko. — Heidän lapsensa ovat huonommat ja ylipäänsä tylsistynyttä joukkoa. — Kotetuksen päivä on koittanut Suomen kansalle. Suurena syynä siihen on, että tuomoinen mielivalta on saanut hallita.

Seuratoiminta oli 1800-luvun lopulla vilkasta ja edellä mainittujen Rantalan ja

Hongan lisäksi paikkakunnalla kolmantena maallikkosaarnaajana toimi **Niilo Vähäkarjaluo-to** (1830 - 1897). Vaikka kannatuksen pääalueet olivat Yppäriin ja Parhahlahden kylillä, liike levisi koko pitäjän alueelle. Liminkylällä lelestadiolaisuus tuli Merijärveltä muuttaneen **Aron Kapiston** mukana. Pirttikoskella ensimmäisiä liikkeen kannattajia olivat mm. **Ferdinand Tirilä** (s.1880), **Erkki Kupulisaja** (s.1883), **Viljami Kupulisaja** (s.1889) ja **Peltomaat**. Viirteeeseen liike tuli Hailuodosta muuttaneen **Roosa Viirteen** mukana. Vuosisadan lopulla myös liikkeen suhde paikallis-seurakuntaan parani kirkko-

Rauhanyhdistyksen toimitalon avajaiset v. 1983

herra Jonatan Gummeruksen maltillisuuden ja liikkeen vaikuttamisen takia.

1880- luvun nälkävuodet vaikuttivat muuttoliikettä, jonka seurauksena Pyhäjoelle tullut lestadiolaisuus levisi edelleen varsin ihmeellisiäkin teitä. Viipurin eteläpuolelle

Koivistolle muutti Pyhäjokisia uskovaisia kalastajia, mm. **Erkki Vähäkarjaluoeto, Erik Viirret** ja Raahesta muuttanut **Juhana Antinpoika Väinänen**. He toivat mukanaan uskon siemenen ja alkoivat järjestää seuroja. Alueelle muodostui 1900-luvun alkuun mennessä n. 100 hengen lestadiolaisseurakunta.

Herätyksen aikojen ilon jälkeen tulivat 1910- luvulla hajaannuksen ahdistavat ajat.

Ns. uudenherätyksen hajaannus jakoi myös Pyhäjoella lestadiolaisen liikkeen.

Uusherätyks sai kannattajia erityisesti Yppärissä ja Pirttikoskella.

Toinen 1930- luvulla koettu hajaannus merkitsi sitä, että liike oli 40- luvulle tullessa jakaantunut Pyhäjoella kolmeen lähes samansuuruiseen osaan. Paikkakunnan maallikkosaarnaajista mm.

Antti Grekula kuului nykyisin rauhansanalaisuutena tunnettuun lestadiolaisuutaan.

Vanhoillislestadiolaisuus järjestäytyi Pyhäjoella 1940- luvun lopulla ja 1950- luvun alussa kolmeksi Rauhanyhdistykseksi, jotka toimivat Yppärissä, Pirttikoskella ja

Pyhäjoen kirkonkylällä. Nyt olemme viettämässä juhlaa, joka muistuttaa meitä viidenkymmenen vuoden takaisesta ajasta ja vaiheesta lestadiolaisen liikkeen historiassa Pyhäjoella.

Rauhanyhdistyksen perustaminen ja toiminta

Pyhäjoen Rauhanyhdistys Ry:n perustamiskokous pidettiin **Erkki Sippalan** talossa 11 päivänä maaliskuuta 1951. Kokouksessa olivat paikalla seuraavat henkilöt: **Liisa Söderberg, Hilja Vehkala, Eino Tuikkala, Frans Tuuttila, Ida Kittilä, Vappu Viirret, Valteri Rautio, Eila Polvi, Raili Toppari, Erkki Sippala, Aili Vainio, Marjukka Anttila, Matti Jaakkola, Sofia Hietala, Eeva Viirret, Sylvi Viirret, Alfred Limingoja, Lahja Sippala ja Edla Tuikkala.**

Kokouspöytäkirjan 3. pykälä kertoo: "Perustettavan yhdistyksen tarkoitusta ja toimintaa selosti Erkki Sippala, jonka johdosta käydyssä keskustelussa kävi ilmi yhdistyk-

sen tarpeellisuus ja päätettiin yksimielisesti perustaa paikkakunnalle Rauhanyhdistys". Säännöiksi hyväksyttiin SRK:n (Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen) mallisäännöt, joissa yhdistyksen tarkoituksesta sanotaan seuraavaa: "Yhdistyksen tarkoituksena on herättää ja elvyttää kristillistä uskonelämää sekä yleensä edistää kristillisiveellisten elämäntapojen, kansanraittuuden ja isänmaallisen mielen kansan keskuudessa."

Yhdistys merkittiin yhdistysrekisteriin 23.4. 1951 numerolla 57983.

Yhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana toimi Erkki Sippala ja sihteerinä Edla Tuikkala. Ensimmäiset ko-

kouspöytäkirjat käsittelevät mm. isojen seurojen järjestelyjä. Vuonna 1952 puheenjohtajaksi valittiin Eino Tuikkala ja sihteeriksi Sylvi Viirret. Eino Tuikkala hoitikin puheenjohtajan tehtäviä vuoteen 1976 saakka, 25 vuoden ajan. Muita puheenjohtajia ovat olleet **Antti Koskela, Antero Kallio, Martti Nuorala, Arvi Savukoski** ja nykyinen **Timo Impola**.

Pitkäaikaisia yhdistyksen sihteereitä ovat olleet Antti Hautamäki ja Juha Niemi.

50- ja 60- lukujen toimintaan kuului seurajärjestelyjen lisäksi ompeluseuratoiminnan käynnistyminen, jäsenhankinta sivukyliltä ja SRK:n lehden tilaaminen mm. vanhain-

kotiin. Vuosittain järjestettiin n.s. isot seurat joihin liittyi ehtoollisen vieto.

Oman toimitalon rakentaminen nousi esille vuosikokouksessa 1979, jolloin johtokunta valtuutettiin selvittämään tonttikysymystä. 10.9.1979 rakennustoimikunta kävi ensimmäistä kertaa tutustumassa tähän tonttiin. Mukana olivat **Arvi Savukoski, Martti Nuorala, Tauno Kopisto, Antero Kallio** ja **Antti Hautamäki**. Toimikuntaan kuuluivat myös **Aino Haapakangas, Reino Kittilä ja Lauri Ojala**.

Rakennushankkeeseen sisältyi mittava vapaaehtoisen työn määrä. Yhteinen päämäärä innosti jäsenistöä myy-

jäisten järjestämisessä ja talloissa rakennustyömaalla. Kahdeksankymmentälukua voidaan syystä pitää rakentamisen vuosikymmenenä Pyhäjoen Rauhanyhdistyksen historiassa. Rakentamisponnistelut huipentuivat oman toimitalon avajaisiin 6.2.1983

Tällä hetkellä Pyhäjoen kunnan alueella toimii vain yksi Rauhanyhdistys. Lakkautettujen Yppärin ja Pirttikosken rauhanyhdistysten jäsenet kuuluvat nyt juhlaa viettävän yhdistyksen noin 140- henkiseen jäsenjoukkoon.

Yhdistyksen ensimmäiseksi sananpalvelijaksi asetettiin Martti Nuorala vuonna 1982. Nykyisin Pyhäjoella on kolme paikallista saarnaajaa: **Matti Pakkala, Jouko Piilola ja Eero Pisilä**. 90- lukua vaidaankin pitää vilkkaan ja vaikuttuneen toiminnan aikana.

Toiminnan ydin on edelleen sama kuin herätyksen alkuaikoina: seurat, joissa luetaan ja selitetään Jumalan Sanaa. Seuroihin on kaikilla vapaa pääsy. Vanhoillislestadiolaisuus on tukevasti luterilaisen kirkon piirissä toimiva herätysliike, joka kutsuu vieläkin omistamaan peltoon kätettyä aarretta. Rauhanyhdistyksen nimi juontaa Jeesuksen sanoihin: "Minun rauhani minä jätän teille".

Pyydämme, että Jumala siunaisi edelleenkin kylvötyönsä tällä paikkakunnalla.

Eero Pisilä
Lähteet: **Seppo Lohi / Pohjolan Kristillisyyden**

Pyhäjoen Rauhanyhdistys Ry:n arkistot

Väkeä rauhanyhdistyksen avajaisissa.

Elämää ihmisten keskellä

Leuto heinäkuun lopun merituli tervehdi perhettäni ja minua, kun olimme kotiutuneita v. 1964 uudelle asuinpaikkakunnalle.

Kunnan koulutoimi lupaili työtä ja touhua nuorison parissa. Siitä se alkoi. En Olisi tuolloin osannut arvioida miten rikas ja monipuolinen osa elämäni matkasta oli varattu Pyhäjoelle.

Yli kolme vuosikymmentä. Lähes puolet tähän saakka eletystä elämästä oli perheeni ja minun osa asua luonanne.

Tutustuminen uuteen kotiseutuun alkoi oppilaitten ja heidän kotiensa kautta. Vähitellen "kotiseutumme koko kuva, sen äidinkasvat alkoi- vat kätkeytyä sydämeni syvyyteen".

Koulukeskusten monet puut ja pensaat, nyt jo suuriksi kasvaneet, istutimme yhdessä oppilaitten kanssa.

Lämpimin ja siunaavin ajatuksin lähetimme oppilaittamme keväisin, koulutyön päätyttyä, uuteen elämänvaiheeseen. Emme tienneet mitä oli edessään. Eivät hekään

Vuosien kuluessa olen tavannut heitä useita vastuunsa tuntevina yhteiskunnan rakentajina. On ollut ilo löytää nuoria kansalaisia omilta vartiopaikoilta.

Vuodet vierivät. Vartiopai- kat minunkin osalta vaihtui-

vat. Minulle läheinen työ vaihtui toiseksi. Tunsin suurta riittämättömyyttä, mutta samalla turvallisuutta : siinä missä en osaa, ymmärrä, toise- set opastavat ja auttavat. Näin myös tapahtui. Tämä yli kaksi vuosikymmentä kestävä osa elämästäni oli syvällistä kasvamisen aikaa : tiedollisessa oppimisessa ja ihmis- tuntemisessa. Ilman toimivaa yhteistyötä työtovereitten, luottamushenkilöiden ja kun- talaisten kanssa, emme olisi kuntakotiamme voineet luot- sata turvallisesti eteenpäin.

Ilojen ja tappioitten keskel- tä oli löydettävissä se polku, joka vie uuteen toivoon ja valoon.

Monet asiat vaativat tuol- loin ja nytkin mittavan esi- ja taustatyön. Usein se on ulos- päin näkymätöntä, yöunia häiritsevää ja uuvuttavaa.

Tällaisia tuntemuksia koim- me useinkin. Merkittäviä val- vomisaikoja tunsimme esimer- kiksi lukiotaistelun ja Jokikar- tano- hankkeiden aikana.

Molempien hankkeiden "valvontatyö" kesti viisi - kahdeksan vuotta.

Ilo on ollut sitäkin sydämel- lisempi, kun yhteinen pon- nistelu on tuottanut tulosta. Lukio alueen ja pienlukioiden "lippulaivana" antaa lapsille oivat tiedolliset ja taidolliset valmiudet elämään.

Jokikartano antaa tilojensa ja henkilöstön kautta sairau-

den ja elämän ehtoon koh- datessa turvallisen ja asian- mukaisen hoidon. Monelle myös viimeisen hoivapaikan omaisten läheisyydessä.

Muistot ovat monet ja vielä läheiset. Henkilöt elämänvai- heineen, asiat taustoineen.

Lyhyessä katsauksessa voi muistella vain hieman laidas- ta.

Iloitsen vaimoni ja perheeni kanssa siitä, että entinen kotiseutuni menestyy.

Vanhan liiton profeetta rohkaisi kirjeellä aikalaisiaan Baabelin vankeudessa : "kat- sokaan sen kaupungin parasta, missä asutte. Kun se menes- tyy, niin te myös menestytte". Näin te siellä olette tehneet ja tahdotte edelleenkin teh- dä.

Seurakunnan luottamustoi- mien erässä vaiheessa sain oppia, kuinka elämä sittenkin on rajallinen.

Sain olla tuolloin kaivama- sa kahdelle onnettomuudessa menehtyneelle entiselle oppi- laalle maalaisen tomumajan le- posijaa ja nähdä siinä, että me olemme maata ja tulemme maaksi jälleen.

Saman syksyn aikana sain tehdä saman palveluksen uuselle kuntamme uskolliselle asukkaalle.

Itsekkin olen jo kulkeutunut paluumatkan vuosikymme- niin.

Ajatuksemme pysähtyvät joskus siihen, että elämällem- me on alku ja loppu.

Jumala sanassaan opettaa, että jokainen meistä joutuu kerran tekemään tiliä tästä lahjaksi saadusta elämästä.

Siksi Vapahtaja pyytää, että me täällä ajassa, elämän aika- na, etsimme Hänen valtakun- tansa ja vanhuskautensa. Sai- simme täällä elävien maassa kuulla ihanan armoevankeliu- mia syntiemme ylitse.

Saisimme omistaa jo täällä matkalla ollessamme van- hurskautta, rauhaa ja iloa Py- hässä Hengessä.

On turvallista tehdä ajallista työtä, tehdä matkaa, kun on synnit anteeksi ja rauha Jumalan kanssa.

Tätä rauhaa Jumala valtakun- nastaan kuuluttaa vieläkin.

Tällaisena armahdettuna, omalta puolelta vaivaisena, sain kulkea keskelläne per- heeni kanssa vuosikymmenet.

Siitä huolimatta sain va- paasti palvella teitä ajallisen työni kautta. Te annoitte tu- kea ja autoitte meitä kotiseu- dun rakennustyössä.

Näin Jumalan kansalla, ar- mahdetuilla syntisillä, on halu kilvoitella kotikunniaan saakka.

**Olemme kiittoliset
Martti Nuorala**

Annikki Pahkala muistelee

KRISTIIINA PAHKALA

Nyt yli 80-vuotias Pyhäjo- ella asuva **Annikki Pahkala** on ollut pienestä pitäen usko- massa. Lapsuutensa hän viet- ti naapuri kunnassa Merijär- vellä, jonka rauhanyhdistyk- sestä hänellä on myös paljon hyviä muistoja. Hän muistaa hyvin Merijärven ensimmäi- sen RY: n perustamisenkin, vaikka oli tuolloin vasta yh- deksänvuotias. "Keräsimme muiden lasten kanssa paljon sammalta uuden rakennuksen seinien tilkkeeksi", muistelee Annikki.

Pyhäjoen Pirttikoskelle An- nikin perhe muutti, kun hän itse oli nuori. Kylällä ei ollut paljon muita lestadiolaisia ja se tuntui aluksi todella ou- dolta, koska Merijärvellä rau- hanyhdistys oli jo melko suuri ja jäseniä oli paljon. Kun ei ollut paikka missä kokoontua, vietiin seuroja kaikkien us- kovaisten kotona. Puhujat olivat joko tuttavita tai lähe- tyssaarnaajia. Lopulta kylälle perustettiin seuratoimikunta, jonka tehtävänä oli kerätä varoja seurojen pitämiseen. Näin toiminta vakiintui. Kyläl- le saatiin myös rukoushuone ja näin saatiin suurempi paik- ka järjestää seuroja

1950 Annikki oli perusta-

massa Pirttikosken ja ympä- ristön rauhanyhdistystä. Toi- minta virkistyi paljon, kun saatiin apua ja tukea keskus- yhdistykseltä. Se lähetti alu- eelle mm. puhujia. "Täällä toi- minta oli alkuajoina niin hil- jaista, että kuljin paljon seu- roissa Merijärvellä. Varsinkin kesäisin oli mukavaa, kun pääsi helposti pyörällä", ker- too Annikki.

Pääasiassa Annikki osallistui RY: n toimintaa leipomalla ja keittelemällä kahvia seurapai- koilla. Ompeluseurojen avulla kerättiin toiminnalle varoja ja Annikki onkin ollut ahkerasti niissä mukana. Yleensä ompeluseurat järjestettiin jonkun kotona ja tämä hoiti ja jär- jesteli tapahtuman. Nykyisin hän kaipaakin eniten juuri kotona olleita seuroja, sillä niissä oli lämmin tunnelma ja puhujien kanssa pystyi puhu- maan seurojen jälkeen. Joskus kävi niin, että puhujia ei saatu paikalle; tuolloin pidettiin lauluseurat, jossa vain laulet- tiin.

Pirttikoskella jäsenet alkoi- vat vähetä ja alettiin suunnit- telemaan yhdistymistä Pyhä- joen RY: n. Annikki kuului Pirt- tikosken RY: n johtokuntaan ja kannatti yhdistymistä. Py-

häjoen RY: n luottamus tehtä- vissä hän ei ole enää ollut mukana. Tietysti hän antoi oman panoksensa, kun alet- tiin keräämään varoja uuteen toimitaloon. Myyjäisiä piti järjestää niin Pyhäjoella kuin muissakin lähin kunnissa. "Kerranki leivottiin kaksi päi- vää leipää myyjäisiin", nau- rahtaa Annikki.

Yhteisenhyvän vuoksi oli mukava tehdä töitä. Uuden toimitalon saaminen oli to- della merkittävä ja hyvä asia hänen mielestään, sillä nyt on vakituinen paikka, missä kokoontua.

Nykyisin Annikki on vain Rauhanyhdistyksen jäsen, ja on jättänyt leipomiset ja muut työt lähes kokonaan nuoremmille. Ruskakerhoon ja sen järjestämiseen hän vielä osallistuu. Tämä "vanhus- ten" kerho järjestetään yleensä jonkun jäsenen koto- na, joskus toimitalossa Pyhä- joella. Kerhossa hän tapaa samaa ikäluokkaa olevia ihmisiä. Kerholla on taas suunnit- telmissa järjestää perinteinen kevät retki jonnekin Suo- mea.

Annikki on tietysti mukana, jos kunto vain pysyy hyvänä.

Annikki Pahkala on ollut mukana perustamassa Pirttikosken ja ympäristön rauhanyhdistystä.

Minä katselen

Minä katselen mennyttä aikaa, joka joutuin kulunut on. Kaikki lapsuuden kuvat on taikaa, ne haihtuva mielestä on.

Minä katselen nukkuvaa lasta, joka kehossa ääntelee, Taivaan enkeli myös tätä lasta joka hetkellä suojelee.

Minä katselen tyventä merta, joka rannalta aukkaa, ei oo auringonlaskulle vertaa, joka aaltoihiin heijastaa.

Minä katselen kaunista maata, jota kansamme viljelee. Minä unohtaa sitä en saata, että työtä en yksin tee.

Minä katselen avointa hautaa, johon äitini lasketaan, saattoväki niin hartaasti laulaa, rakas äiti, oot multa maan.

Minä katselen taivaan sineen, jonne äitini noudettiin. Sinne taivaaseen pääsemme kerran, joka meillekin varattiin.

Minä katselen autuuden rantaa jonk' seluni silmillä nään. Sinne uskomme meitä nyt kantaa, vielä hetkeksi tänne jään.

Päiviö